

Ein hurlivasi

Oddagrein

NEYVAN nakrantíð í søgu okkara hevur alt verið á gosi sum nú. Tiggjutals stórmál eru frammi í orðaskiftinum umframt hópin av smærri spurningum, sum allir krevja svar so ella so. Fyri bert at nevna nøkur: Kreppa, fiskavirking, kommunusamanlegging, sethúsaskuld, skattatrýst, kvotulogi, figgjar-lógi, sparingar, avtalan við ES, avtalan við danir, marknatráetan við bretar, tyluflúgvningin osfr. Vit kundu hildið fram oddagreinina út.

EIN kann í hvussu er ikki siga annað, enn at her rørist nógv í samfelagnum, antin tað so er fyri tað góða ella ringa. Skilligt er, at tá kreppa er í øllum samfelagnum, so verður nærum alt gjørt til problem. Og sjálvandi er tað eisini eitt problem, um teir ymsu endarnir ikki fáast til at røkka saman tað verið seg hjá landskassa, Fiskavirking, kommunum, vanligum húsarhaldum osfr. Mong eru boðini uppá loysnir, men ringt er at semjast um nakað sum helst

ALT tykist tí vera einki minni enn ein hurlivasi, og tað er kanska málið um kvoturnar tað besta dømið um. Hetta er eitt eyt mál, men hævdu vit ein meira avgjörðan fiskimálaráðharrar, sum bara onkuntíð sjálvur stakk út í kortið kósina, so hevði hesin hurlivasi kanska verið minni.

FISKAVIRKING er eisini eitt av "problemum". Og tað gongur rættiliga hart fyri seg, nú fyrirkoman hevur kolddømt Sandoyarætlanina. Her verður rópt úr øllum ættum. Men hævdu trupulleika: at eingin fiskur er til virkni, meðan tann fiskur, sum er, fer av landinum óviðgjörður, tykist eingin kunna ella vilja gera nakað við. Ein sannur hurlivasi. Forreistin hvat heldur lögmaður um henda stóra spurningin: er hann sinnaður at loysa upp fyri tí, sum mong vilja vera við er størsta álvarsmálið í dag, nevnliga útflutningurin av feska fiskinum! Partamaðurin tykist so ikki at latast um vón. Tað hongur ikki saman hjá landsstýrinum, tá ein landsstýrismaður vil hava fleiri virki latin upp, um somu tíð sum sama landsstýrið góðtekur, at ein stórur partur av fiskinum, sum verandi virki og mógulig nýggj skulu liva av, fer av landinum beint fyri nøsina á teimum. Ein sannur hurlivasi.

LAT hetta fara á hesum sinni og latið okkum royna at vera eitt sindur konstruktivar sjálvar. Oljivinnan nærkast halda fleiri, og um stutta tíð fer tørvur at vera hølum hjá teimum mongu oljufeløgum - umframt at okkara egna umsiting longu húsast undir ov trongum viðurskiftum. Tí eitt konstruktivt og lalt annað enn hurlivasakent hugskot til landsstýrið: keypið Albert Hall. Flytið oljufyrisingina út hagar og verið til reiðar at bjóða út oljufeløgum høli til leigu har fyri rimuligan penga. Tað er nú tað skal fyrirreikast. Ein nýggj inntøka, hvør veit!

Sosialurin

Viðmerking

Arnstein ger vørr í dunnuhylinum

Dimmalætting hevur í leygardsdagsblaðnum 14. okt. latið Arnstein Niclasen eina heila síðu til eina ófantaliga grein vend til dómaran fyri Føroya rætt. Yvirskriftin er: «O, høgi rættur, hvi hetta drálið - og hvussu leingi afturat?» Greinin er skrivað í sambandi við, at Klæmint Olsen sum limur í umboðsnevndini hevur lagt sak móti SEV. Arnstein er ótolin, tí rættarmálið dregur út.

Sum kunnugt er ein grund til «drálið», at rætturin kannar, um Klæmint Olsen hevur sakarmálsføleika, men Arnstein fær tað at ljóða, sum at Klæmint Olsen hevur ábyrgdina av, at málið ikki er komið longur enn tað er. Um nakar skuldi havt áhuga fyri at sýla málið, so hevði tað verið trúligari, at tað var SEV-stýrið heldur enn

Klæmint Olsen.

Eitt er, at Arnstein brýtur góðan sið, at tigast skal, meðan rætturin situr. Men enn verri er tann vanvirðing, ið maðurin visir rættinum, sum við hansara orðum «teinkir, grundar, bukkar, nikkar, naggar, tøvir, bølir, vendir sær, hugsar og voterar». Og so líta virðing hann enn hevur fyri Klæmint Olsen, so heldur hann hann hava makt til at fáa rættin at «vikja, nikka og eftirlíka. Hvi hetta, harra dómarar?»

Arnstein er kønur í bókmentum, og hann pyntar greinina við yrkingum hjá so mætum skaldum sum Brorson og J. H. O. Djurhuus. Tíverri fyri Arnstein tolir hansara egna skrivikynstur so illa samanbering við tey skaldaorð, hann leingir og pyntar greinina

við.

Í greinini eru biografiskar upplýsingar um nakrar menn, sum eru meira ella minni partar í málinum. Um fyrrverandi umboðsnevndarformann Hanus Joensen verður upplýst, at hann «heila slitt liv hevur høyrð til fedranna kirkju». Hvørji tankagongd fylgir Arnstein, tá ið hetta verður nevnt sum nakað serligt? Hvat eru so hinir? Heidningar, baptisar ella hvat?

Við teimum krøvum, sum Arnstein setir til útbúgving og persónligar eginleikar, átrúnað og politiskt virksemi, skilja vit væl, at umboðsnevndarlímur flest ikki hætta sær at taka orðið, men sita sum deyvstummur nikkidukkur og biða «fyr døgurða á umboðsnevndarfundum hjá SEV.

Nógv mest verður skrivað um Klæmint Olsen, men tað er ikki fyri tað góða. Hann verður úrlatin, inn at skinni. Einki gott at siga um hann, uttan at hann sigst vera av góðum fólki. Ein spyr seg sjálván: Man Arnstein ætla at nýta hetta orðalag tann dagin, tá ið hann skal halda verjuroðu sína í rættinum?

Meðan rætturin «dellast», kundi Arnstein hóskandi farið niðan í tann dyra dunnuhylin hjá SEV uppi á ídnaðarókinum at svara á sær og vaska sær fjaðrarnar, sum hann ikki hevur lænt.

Dagmar Jacobsen
Peturbjörg Jensen
Elin Súsanna Jacobsen
núverandi og
fyrrverandi
umboðsnevndatímur

Viðmerking

Sannleikans tími hjá Føroya Fiskavirking

Skal byrja við at siga, at eg eri ikki ein av teimum upp-runaligu «figgindunum» hjá Føroya Fiskavirking. Eg kann eisini nevna, at stórur partur av trupulleikunum í Verkamannafylkingini stava frá tí, at eg havi verið minni viðgongdur móti FF enn onnur í Fylkingini.

Eg havi verið ein av teimum, sum hava mett, at trupulleikar kunnu loysast við samráðingum. Tí eri eg ein av teimum, sum feli meg illa við orsakað av gongdini viðvíkjandi Sandoyarætlanini.

Fyri at fyrirbyggja misskilningum er neyðugt við nøkrum staðfestingum:

Hugskotið til Sandoyarætlanina kom Føroya Fiskavirking sjálvst við á fundi við landsstýrið.

Úrslitið var Sandoyarnevndin, hvørs tilmæli kom aftaná ein hóp av fundum m.a. við Fiskavirking. Sandoyarnevndin kom við sínu tilmæli tann 19. apríl, har m.a. varð sagt, at «nevndin á fundi 15.04. fekk at vita frá umboðnum fyri Føroya Fiskavirking, at teir vóru

sinnaðir at fara undir at arbeiða frystan fisk í Skopun».

Landsstýrið fekk so bræv frá Føroya Fiskavirking, dagfest 20. apríl, sum bert kann skiljast sum ein vátan um, at henda framleiðsla varð byrjað í Sandoyinni. Her kann nevast, at í einum brævi frá FF í marts varð enn tá roknað við at byrjað var undan summ-arfrittidini. Men í brævinum

frá 20. apríl vórðu settar nakrar fyrirteytir, sum t.d. at neyðugt var at útvega figging til rakstur og ilogur.

Landsstýrið hevur ikki havt orsök til at ivast í, at Føroya Fiskavirking arbeiðir við at fyrireika hesa framleiðslu. Og samb. hvani hevur hann upp til fleiri ferðir fingið hetta váttað. Nevniliga at byrjað varð aftaná summarfrittidina.

Tað, sum í stuttum er hent síðan er, at fyrst í september frættist sum (álitandi) slatur, at Føroya Fiskavirking als ikki hevði nakra sum helst ætlan um at byrja í Skopun. Og tá Fiskavirking varð spurtt, kundu teir bert vátta, at hetta var rætt.

Tá kom fram, at Føroya Fiskavirking longu hevði slept hesi ætlan uttan at teir høvdu mett tað vera rimiligt at boða landsstýrinum frá hesi avgerð. Og hevði landsstýrið ikki spurt, hevði tað kanska enn gingið í teirri trúgv, at tað var bert ein spurningur um tíð, áðrenn framleiðslan byrjaði. Seinni kom fram, at Fiska-

virking hevði ikki eingang roynt at fáa figging til verkætlanina. Tað hevur eisini vist seg, at figgingin fór ikki at gerast tann stóri trupulleikin. Hetta merkir, at Føroya Fiskavirking hevði ongantíð gjørt nakrar veruligar fyrireikingar til ætlanina.

Nú er grundgevingin tann, at Fiskavirking ikki

Framhald á síðu 27

BINGOTØLINI
í dag

17 65